

Sygn. akt XXVII Ca 51/21

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 28 kwietnia 2021 r.

Sąd Okręgowy w Warszawie XXVII Wydział Cywilny - Odwoławczy

w składzie:

Przewodniczący: sędzia Edyta Bronowicka

po rozpoznaniu w dniu 28 kwietnia 2021 r. w Warszawie

na posiedzeniu niejawnym

sprawy z powództwa (...) spółki z o.o. w W.

przeciwko (...) Company z siedzibą w S. (I.)

o zapłatę

na skutek apelacji powoda od wyroku Sądu Rejonowego dla m.st. Warszawy w Warszawie z dnia 2 października 2020 r. sygn. akt I C 3037/19;

1. oddala apelację,
2. zasądza od (...) spółki z o.o. w W. na rzecz (...) Company z siedzibą w S. (I.) kwotę 450 zł (czterysta pięćdziesiąt złotych) tytułem zwrotu kosztów w instancji odwoławczej.

Sygn. akt XXVII Ca 51/21

UZASADNIENIE

Z uwagi, że niniejsza sprawa podlega rozpoznaniu według przepisów o postępowaniu uproszczonym stosownie do art. 505¹³ § 2 k.p.c. Sąd Okręgowy ograniczył uzasadnienie wyroku do wyjaśnienia jego podstawy prawnej z przytoczeniem przepisów prawa.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Apelacja podlegała oddaleniu bowiem zarzuty podniesione przez apelującego okazały się chybione.

W ocenie Sądu Okręgowego zaskarżone orzeczenie należało uznać za prawidłowe i stanowiące wynik właściwej w przeważającej mierze oceny zebranego materiału dowodowego. Sąd Okręgowy podziela poczynione przez Sąd Rejonowy ustalenia, a w konsekwencji przyjmuje je za własne. W przedmiotowej sprawie stan faktyczny został ustalony przez Sąd Rejonowy prawidłowo, zgodnie z zasadą swobodnej oceny dowodów, która wymaga, aby sąd oceniał materiał dowodowy w sposób logiczny, spójny i zgodny z zasadami doświadczenia życiowego.

W niniejszej sprawie powód zawarł z A. K. umowę cesji nr (...) na podstawie, której cedent A. K. przelał na powoda wierzytelność wobec (...) Company.

A. K. odbył podróż lotem nr (...) w dniu 12 sierpnia 2017 r. z W. do C.. Lot odbył się z opóźnieniem wynoszącym ponad trzy godziny. Okolicznością bezsporną było to, że opóźnienie przedmiotowego lotu nastąpiło z uwagi na opóźnienie poprzedzających lotów prowadzonych w systemie rotacyjnym.

Podkreślenia następnie wymaga, że opóźnienie w przylocie nie kreuje po stronie pasażerów prawa do odszkodowania, jeżeli przewoźnik lotniczy jest w stanie dowieść, że odwołanie lub duże opóźnienie lotu zostało spowodowane zaistnieniem nadzwyczajnych okoliczności, których nie można było uniknąć pomimo podjęcia wszelkich racjonalnych środków (art. 5 ust. 3 rozporządzenia (WE) nr 261/2004 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 11 lutego 2004 r. ustanawiającego wspólne zasady odszkodowania i pomocy dla pasażerów w przypadku odmowy przyjęcia na pokład albo odwołania lub dużego opóźnienia lotów (dalej jako: rozporządzenie), to jest okoliczności, które pozostają poza zakresem skutecznej kontroli przewoźnika lotniczego (vide: ETS w wyroku z dnia 19 listopada 2009 r. w sprawach połączonych C-402/07 i C 432/07). Wobec powyższego przewoźnik lotniczy jest zwolniony z obowiązku wypłaty pasażerom odszkodowania na podstawie art. 5 ust. 1 lit. c i art. 7 rozporządzenia nr 261/2004, wówczas gdy dowiedzie, że odwołanie lub opóźnienie lotu wynika z nadzwyczajnych okoliczności, których nie można było uniknąć pomimo podjęcia wszelkich racjonalnych środków.

Jak wynika z treści wyroków TSUE: z dnia 22 grudnia 2008 r., C 549/07; z dnia 31 stycznia 2013 r., C 12/11; z dnia 17 września 2015 r., C 257/14 za nadzwyczajne okoliczności w rozumieniu art. 5 ust. 3 rozporządzenia nr 261/2004 można uznać zdarzenia, które ze względu na swój charakter lub swoje źródło nie wpisują się w ramy normalnego wykonywania działalności danego przewoźnika lotniczego i nie pozwalają na skuteczne nad nim panowanie. Za nadzwyczajne okoliczności uznać należy zdarzenie, które spełnia trzy warunki: jest nieprzewidywalne, jest niemożliwe do uniknięcia oraz jest zewnętrzne. Nie ulega wątpliwości zatem, że poza kontrolą przewoźnika są występujące na lotnisku warunki pogodowe uniemożliwiające bezpieczne wykonanie lotu. W tym miejscu podkreślić należy, iż motyw pierwszy rozporządzenia nr 261/2004 przewiduje, iż działanie Wspólnoty w dziedzinie transportu lotniczego powinno mieć na celu, między innymi, zapewnienie wysokiego poziomu ochrony pasażerów. Ponadto powinno się w pełni zwracać uwagę na ogólne wymogi ochrony konsumentów. Zdaniem Sądu Okręgowego powyższe oznacza, iż nie należy przedkładać zachowania punktualności i terminowości lotów nad bezpieczeństwem pasażerów, a właśnie z taką sytuacją mamy do czynienia w niniejszej sprawie, bowiem nie można oczekiwać bezwzględnej punktualności lotów w sytuacji złych warunków atmosferycznych. Jak zostało wykazane w niniejszej sprawie z uwagi na burzę z piorunami, która zagrażała bezpieczeństwu lotu, samolot (...) mógł powrócić do swojego lotniska docelowego dopiero po polepszeniu warunków atmosferycznych i następnie kontynuować dalsze zaplanowane loty w tym lot (...). Zgodzić się przy tym należy z Sądem Rejonowym, iż w niniejszej sprawie nie ma znaczenia fakt, iż do opóźnienia lotu o numerze (...) doszło z uwagi na opóźnienie poprzedzających lotów prowadzonych w systemie rotacyjnym. Nawet w sytuacji kiedy przewoźnik podstawiłby dodatkowy samolot celem odbycia lotu (...), nie byłoby możliwości jego wykonania z uwagi na złe warunki atmosferyczne. W takich okolicznościach z całą pewnością kontrola lotu nie wydałaby pozwolenia na start. Analizując powyższe rozważania uznać należy, iż zarzut podniesiony przez powoda, polegający na naruszeniu art. 5 ust. 3 rozporządzenia nr 261/2004 należało uznać za bezzasadny.

W celu zwolnienia się z wypłaty rekompensaty pozwany ma obowiązek wykazania nie tylko tego, że opóźnienie lotu zostało spowodowane zaistnieniem nadzwyczajnych okoliczności, ale również wykazanie tego, że opóźnienia nie można było uniknąć pomimo podjęcia wszelkich racjonalnych środków. W ocenie Sądu Okręgowego pozwany przewoźnik dostatecznie wykazał, iż nie mógł podjąć żadnych działań zaradczych bowiem w w/w okresie nie tylko lot pozwanej został uziemiony, ale również samoloty innych linii lotniczych oczekiwały na ustąpienie burzy, tym samym pozwany nie miał możliwości zapewnienia lotu zastępczego. Wskazać przy tym należy, że faktem powszechnie znanym jest to, że w sierpniu 2017 r. nad Polską miały miejsce burze z wyładowaniami atmosferycznymi o ponadprzeciętnej skali, (burza wielokomórkowa typu bow echo o długości 300 km, która spowodowała śmierć 6 osób), przy czym do najgwałtowniejszych wyładowań doszło w dniach 10-11 sierpnia 2017 r. Niewątpliwie tego typu sytuacja jest nadzwyczajną okolicznością w rozumieniu Rozporządzenia WE 261/2004. Z uwagi na powyższe, nawet zorganizowanie przez pozwanego rozkładu lotów w sposób uwzględniający ryzyko opóźnienia czy odwołania lotów odbywających się w systemie rotacyjnym w przypadku wystąpienia okoliczności dotyczących jednego z lotów

rotacyjnych, nie spowodowałyby, że opóźnienie w przedmiotowej sprawie byłoby mniejsze, skoro polepszenie warunków pogodowych miało miejsce dopiero ok. godz. 13.40. Trybunał Sprawiedliwości Unii Europejskiej w wyroku z dnia 11 czerwca 2020 r., sygn. C -74/19, wskazał, że ani motyw 14 i 15 rozporządzenia nr 261/2004, ani art. 5 ust. 3 tego rozporządzenia nie ograniczają przyznanego obsługującym przewoźnikom lotniczym uprawnienia do powoływania się na „nadzwyczajną okoliczność” tylko do sytuacji, w której okoliczność ta miała wpływ na opóźniony lub odwołany lot, wyłączając tym samym sytuację, w której wspomniana okoliczność miała wpływ na lot uprzednio obsługiwany przez ten sam statek powietrzny. TSUE w przywołanym wyroku nadto wskazał, że: „z uwagi nie tylko na cel, o którym mowa w motywie 1 rozporządzenia nr 261/2004, polegający na zapewnieniu wysokiego poziomu ochrony pasażerów, lecz również na brzmieniu art. 5 ust. 3 tego rozporządzenia, powołanie się na taką nadzwyczajną okoliczność zakłada istnienie bezpośredniego związku przyczynowego między wystąpieniem tej okoliczności, która miała wpływ na poprzedni lot, a opóźnieniem lub odwołaniem kolejnego lotu, czego ocena należy do sądu odsyłającego w świetle znanych mu okoliczności faktycznych i z uwzględnieniem w szczególności sposobu eksploatacji danego statku powietrznego”. Trybunał zatem nie wykluczył bezwzględnie rotacji jako źródła opóźnienia, tylko polecił dokonanie jej oceny przez pryzmat dodatkowych okoliczności. Taką okolicznością w niniejszej sprawie były warunki atmosferyczne, na które powołuje się pozwany.

Mając na uwadze całokształt przedstawionych wyżej okoliczności, Sąd Okręgowy podziela stanowisko Sądu Rejonowego, że strona pozwana wykazała istnienie przesłanek do wyłączenia jej odpowiedzialności wynikającej z regulacji zawartych w Rozporządzeniu WE 261/2004 i w związku z tym oddalił apelację powoda na podstawie art. 385 k.p.c. Sąd Okręgowy orzekł o kosztach na podstawie przepisu art. 98 § 1 i 3 k.p.c. w zw. z § 2 pkt 3 w zw. z § 10 ust.1 pkt 1 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności adwokacie.